

PRO INIÖ

Tillsammans för ett aktivt och levande Inio. Året om – även i framtiden.
Yhdessä aktiivisen ja elävän Inion puolesta. Ympäri vuoden – myös tulevaisuudessa.

-2025-

Konstutställning på Keistiö skola 3-10.7.2025
Taidenäyttely Keistiön koululla 3.-10.7.2025

Familjekonsert - Perhekonsertti

Lö **26.7.** kl. **10.00** på Inio torg
La klo **10.00** Inion torilla
Mikko Perkoila * Juippi & Juippi
Bruunin Jengi * SÅS o KOPP

Tillsammans kan vi

Talesättet ”ju färre folk desto bättre fest” är svårt att tillämpa i skärgården. Ett ö-samhälle måste vara livskraftigt, välmående – och framför allt bebott. I lilla Iniö har kunskap, flit och samarbete utgjort grunden för hållbar utveckling. Vardagen i skärgården skiljer sig från den på fastlandet.

Åbo Akademis Skärgårdsinstitut inledde sin bobarhetsundersökning i Iniö hösten 2024. Hela projektets idé bygger på att iniöborna själva – och i bredare bemärkelse hela öns förenings- och företagsliv – aktivt deltar i insamlingen av vardagskunskap och erfarenheter. Allas röst blir hörd.

På gräsrotsnivå finns redan kunskapen och kompetensen. Huran vardagen i Iniö är i morgon beror på oss själva. Som ”amatörforskare” kan vi bidra med relevant information för att främja bobarheten i hela skärgården. Projektet går vidare, och medan vi väntar på resultaten, arbetar vi flitigt för en ännu livligare sommar och höst.

Seppo Bruun 8.5.2025

Pärjätään yhdessä

Sanontaa ”väki vähenee – pidot paranee” on hankala soveltaa saaristoon. Saariyhteisön on oltava vireä ja hyvinvoiva ja ennen kaikkea asuttava. Pienessä Iniössä kestävän kehityksen perustana on ollut osaaminen, ahkeruu ja yhteistyö. Saariston ja mantereen arjessa on eroa. Åbo Akademien Saaristoinstituutin kehittämä asuttavuustutkimus käynnistyi Iniössä syksyllä 2024.

Koko hankkeen ideana on iniöläisten ja laajemminkin koko Iniön yhdistys- ja yritysväen aktiivinen osallistuminen arjen tiekojen ja kokemusten keräämiseen. Jokaisen ääntä kuunnellaan.

Ruohonjuuritasolla kyllä tiedetään ja osataan. Se millainen Iniön arki on huomenna, riippuu meistä itsestämme. ”Amatööritutkijoina” vain voimme antaa päteväät tietoa koko saariston asuttavuuden edistämiseen. Hanke etenee ja tuloksia odotellessa ahkeroidaan entistä vilkkaamman kesän ja syksyn puolesta.

Seppo Bruun 8.5.2025

*önskar en trevlig sommar!
tovottaa hyvää kesää!*

Väggvimpel

– för dig som inte har flaggstång men vill flagga. Köp detta paket nu för 70 €.
Iniö-vimpeli storlek 35x110 cm + väggstång 130 cm, inklusive väggfäste av metall och den finska flaggan storlek 46x75 cm.

Seinäviiri

– sinulle, jolla ei ole lipputanko, mutta haluat liputtaa. Osta nyt hintaan 70 € seuraava paketti.
Iniön viiri koossa 35x110 cm + seinätanko 130 cm, sisältäen metallisen seinäpidikkeen sekä Suomen lipun kokoa 46x75 cm.

Beställningar / Tilaukset: Pro Iniö rf/ry info@proinio.fi

Pro Iniö rf/ry

Styrelsen / Hallitus 2025 – 2026

Seppo Bruun, ordförande / puheenjohtaja

Ordinarie medlemmar / varsinaiset jäsenet

Elisabeth Dahl, sekreterare / sihteeri

Riitta Seppälä

Tiina Ervasti

Barbro Lindholm

Iona Maaranto

Jukka Pakarinen

Ersättande medlemmar / varajäsenet

Harri Markkula

Pirkko Kivelä

Utgivare / Julkaisija: Pro Iniö rf/ry

Redaktion / Toimitus:

Anitta Pentimikko, Riitta Seppälä,

Elisabeth Dahl, Iona Maaranto

Redaktionen ansvarar för översättningarna.

Toimitus vastaa käännöksistä

Annonsförsäljning / Ilmoitusmyynti:

Riitta Seppälä

Ombrytning / Taitto: Heidi Suominen, Aboprint

Tryck / Paino: Aboprint, Pargas Parainen 2025

Upplaga / Painos: 2000 st/kpl

ISSN 2984-1232 (print)

ISSN 2984-1240 (online)

Iniö, en unik plats i Skärgårdshavet, erbjuder en unik miljö och livsstil. Att bo året om på Iniö är något som många drömmer om. Vad behöver göras för att förbättra förutsättningarna för att bosätta sig i Iniö?

Iniö ska inte vara en plats endast för fritidsboende eller besökare, det ska också vara ett fungerande samhälle med grundläggande tjänster för sina invånare. I dag finns en butik som erbjuder allt det nödvändiga. Skärgårdens kommunikationer är relativt väl utvecklade, med regelbundna färjeturer, men ännu kan det göras förbättringar.

För familjer som överväger att bosätta sig på Iniö är det viktigt att veta att det finns skola och grundläggande vårdtjänster. Detta skapar en trygghet och gör det möjligt att ha en fungerande vardag även på en mindre ö eller i Iniös fall ör.

Den pressade offentliga ekonomin är en stor utmaning för många små samhällen. En av de största utmaningarna för Iniö och andra skärgårdsområden är arbetsplatser och bostäder. Iniö har i dag drygt 180 invånare. För att få en ökad inflyttning, behövs det också nya arbetsmöjligheter.

Stugagarna spelar en viktig roll i Iniös ekonomi och samhällsliv. Många av stugagarna spenderar en stor del av året på Iniö, vilket bidrar till den lokala ekonomin genom att de handlar i den lokala affären, anlitar lokala tjänster och deltar i samhällsaktiviteter. De ras närväro hjälper till att hålla liv i öns infrastruktur och tjänster, och de fungerar ofta som ambassadörer för Iniö, vilket främjar besöksnäringen.

Iniö – ympäri vuoden

Teksti ja kuva:
Tom Simola

Iniö, ainutlaatuinen paikka Saaristomerellä, tarjoaa ainutlaatuisen ympäristön ja elämäntyylin. Asuminen ympäri vuoden Iniössä on monien unelma. Mitä pitäisi tehdä, jotta edellytykset asumiseen Iniössä paransivat?

Iniö ei saa olla vain vapaa-ajan asuntojen tai vierailijoiden paikka, sen tulee olla toimiva yhteisö, jossa on perustavanlaatuisia palveluja asukailleen. Nykyisin on yksi kauppa, joka tarjoaa kaikki tarvittavat tuotteet. Saariston liikenne on melko hyvin kehittynyt, säännöllisten lauttayhteyksien ansiosta, mutta parannuksia voidaan vielä tehdä.

Perheille, jotka harkitsevat muuttoa Iniöön, on tärkeää tietää, että siellä on koulu ja perusterveydenhuoltopalveluja. Tämä luo turvallisuutta ja mahdollistaa toimivan arjen myös pienellä saarelta tai Iniön tapauksessa saarella.

Tiukka julkinen talous on suuri haaste monille pienille yhteisöille. Yksi suurimmista haasteista Iniölle ja muille saaristoalueille on työpaikat ja asunnot. Iniössä on tänään noin 180 asukasta. Lisääntyneen muuttoliikkeen aikaansaamiseksi tarvitaan myös uusia työmahdollisuuksia.

Mökkiläiset ovat tärkeässä roolissa Iniön taloudessa ja yhteisöllä. Monet mökkiläiset viettävät suuren osan vuodesta Iniössä, mikä edistää paikallista taloutta ostamalla paikallisesta kaupasta, käyttämällä paikallisia palveluja ja osallistumalla yhteisön toimintaan. Heidän läsnäolonsa auttaa pitämään saaren infrastruktuurin ja palvelut elossa, ja he toimivat usein Iniön lähettiläinä, edistäen matkailua.

Iniössä on vahva yritysjärjestö, jossa asukkaat perustavat ja johtavat pienviertyksiä eri aloilla, mikä edistää saaren taloudellista kehitystä ja kestävyyttä.

Det finns en stark entreprenörsanda i Iniö, där invånarna startar och driver småföretag inom olika branscher, vilket bidrar till öns ekonomiska utveckling och hållbarhet.

Iniö kan erbjuda en känsla av välmående och livskvalitet. Hur kan vi alla framöver lyfta fram Iniö ännu mera i olika sammanhang?

Att kunna bo på Iniö året om är inte bara en möjlighet, det kan erbjuda en unik livsstil. De praktiska aspekterna, såsom tillgång till tjänster och ekonomisk hållbarhet, kombinerat med den oslagbara naturen och den starka samhällsgemenskapen, gör Iniö till en plats där drömmen om ett liv i skärgården kan bli verklighet.

Det behövs aktiva insatser, av alla, för att Iniö också framöver ska fungera året om.

Iniö tarjoaa hyvinvoinnin ja elämänlaadun tunteen. Miten voimme kaikki jatkossa tuoda Iniötä esille vielä enemmän eri yhteyksissä?

Mahdollisuus asua Iniössä ympäri vuoden ei ole vain mahdollisuus, se voi tarjota ainutlaatuisen elämäntyylin. Käytännön näkökohdat, kuten palvelujen saatavuus ja taloudellinen kestävyys, yhdistettynä vertaansa vailla olevaan luontoon ja vahvaan yhteisöllisyteen, tekevät Iniöstä paikan, jossa unelma elämästä saalistossa voi toteutua.

Tarvitaan aktiivisia toimenpiteitä, kaikilta, jotta Iniö toimisi ympäri vuoden myös tulevaisuudessa.

Pargas
Parainen

Skärgårdens framtider – lokala framtider skapas tillsammans

Text och bild:
Hazel Salminen

Hur kunde framtiden se ut på Iniö? Det är lätt att låta tankarna präglas av dysterhet när det gäller framtiden, oberoende om man tänker lokalt, nationellt eller globalt. Men det är viktigt att vi också medvetet föreställer oss önskvärda framtidsscenarier och skapar positiva visioner för framtiden, t.ex. för vår skärgård.

Inom mitt arbete jobbar jag med framtidsteman – hur vi föreställer oss att framtiden kunde se ut, vad man kan veta om framtiden, och vilka tecken i nuet kan tänkas visa på vartåt vi är på väg. Ibland ställs jag frågan om hur framtiden kommer att se ut. Då brukar jag lyfta fram tre poänger:

1. Det finns inte bara 'en framtid'. Så länge som framtiden ännu inte har blivit verklighet, finns det flera alternativ för vad som kan ske. Flera framtider. Och ju längre framåt i tiden vi tänker, desto vidare är möjligheternas spektrum.
2. Framtiden är inte fastspikad. I samma anda, även om det känns som att alla trender pekar åt samma håll kan överraskningar hänta och trender brytas. Det betyder också att vi kan påverka det som händer, alltså vilken framtid som blir sann.
3. Positiva framtidsbilder är viktiga. För att få motivation och inspiration nog att ändra på saker behöver vi nånting att se fram emot och tro på. Därför är det viktigt att sätta sig ner och fundera, "Vad vill vi?". Hur skulle vårt samhälle, eller vår ö, se ut om allt det vi önskar oss gick i uppfyllelse? Verkligheten blir ju troligen aldrig riktigt så, men vi kommer väldigt mycket närmare om vi vet var vi vill. Då är det lättare att hålla kurs, helt enkelt.

Det görs en hel del forskning som utreder alternativa riktningar för vår framtid. För alla med intresse för skärgården kan jag rekommendera t.ex. professor Markku Sotarautas och forskaren Nina Suvinens rapport "Scenarier för Finlands skärgårdar 2045" från 2024: <https://www.skargardspolitiken.fi/nyheter/fem-utsikter-for-finlands-skargardsomradens-framtid>.

Men hur kan man tänka på framtider i en lokal kontext? Jag tänkte dela med mig om den process vi har på gång på Nötö i Nagu södra ytterskärgård. Nötö är en "stor liten ö", med karga klippor men också åkrar och skog. De fast bosatta kan räknas på två händers fingrar, och de flesta, även jag, vistas på ön bara sommartid. En viktig aktör på ön är hembygdsföreningen, som ordnar evenemang och främjar öns kulturarv genom att t.ex. med talko upprätthålla centrala byggnader som hembygdsgården. För ett par år sedan blev jag invald i hembygdsföreningens styrelse, och föreslog då att vi kunde försöka främja även framtidstänket på ön. Hur kunde Nötös framtider se ut?

Sommaren 2024 startade vi framtdarsarbetet genom att ordna två "framtdiskaffan", ett på Nötö och ett på distans. Alla intresserade – bybor, sommargäster och nyfikna från grannöar – var välkomna med. Vi pratade om vad som är det bästa med ön, vad som förändras, vilka utmaningar det finns just nu. Vi fantiserade också fram några överraskande framtidsrubriker för år 2034 – man ska inte glömma humorn då man jobbar med framtider!

T.ex.

"Nötöloppet 1000 deltagare!" (ÅU)

"Värdefullt bysamhälle brann upp!" (HS)

"Distansjobbarnas paradis" (Talouselämä

"Mumindalen flyttar till Nötö!"

"Nu lägger Sverigebåten till på Nötö varje dag".

Dessa var en givande grund för diskussion: vill vi ha det så? Och vad kan vi göra för att undvika eller främja att det blir verklighet?

På basen av dessa två träffar fortsätter vi med framtdsverkstäder sommar 2025, både på plats och på distans, för att så många som möjligt ska kunna delta. Planen är att alla på ön – mäniskor och organisationer – känner sig hörda. För att inte förbise det som redan gjorts pejlar vi också t.ex. till den tidigare byaplanen. Efter sommaren vet vi redan mer om Nötös framtdsvisioner.

För att återkomma till min första fråga: hur ser Iniös framtid ut? Jag vet faktiskt inte – men ni alla som läser det här har möjlighet att forma den åt det håll ni vill. Mitt tips är att jobba tillsammans. Lyssna till allas önskemål, drömmar och åsikter. Det är inte alltid lätt och det tar tid, men att tala och drömma om framtiden är redan att skapa den, bit för bit.

Hazel Salminen

Sällskapet för framtdsstudier rf och Medborgararenans framsynsprojekt "Kohti tulevaa"

Saariston tulevaisuudet – paikalliset tulevaisuudet luodaan yhdessä

Teksti ja kuva:
Hazel Salminen

Miltä tulevaisuus voisi näyttää Inioissa? On helppoa ajautua synkkiin ajatuksiin tulevaisuudesta – olipa kyseessä paikallinen, kansallinen tai globaali näkökulma. On kuitenkin tärkeää, että kuvittelemme tietoisesti myös toivottavia tulevaisuudenkuvia ja luomme myönteisiä visioita tulevaisuudesta – esimerkiksi saaristomme osalta.

Työssäni käsittelemäni tulevaisuusteemoja miltä kuvittelemme tulevaisuuden voivan näyttää, mitä tulevaisuudesta voi tietää ja mitä nykyhetken merkit voivat kertoa suunnasta, johon olemme menossa. Joskus minulta kysytään, miltä tulevaisuus tulee näyttämään. Silloin nostan esiin kolme pääkohtaa:

1. Ei ole vain 'yhtä tulevaisuutta'. Niin kauan kuin tulevaisuus ei ole vielä toteutunut, on olemassa useita vaihtoehtoja sille, mitä voi tapahtua. Useita tulevaisuuskysimyksiä. Ja mitä pidemmälle eteenpäin (ajassa) katsoomme, sitä laajempi on mahdollisuuksien kirjo.
2. Tulevaisuus ei ole lukkoon lyöty. Vaikka tuntuu, että kaikki trendit osoittavat samaan suuntaan, voi tapahtua yllätyksiä ja trendit voivat murtua. Tämä tarkoittaa myös sitä, että voimme itse vaikuttaa siihen, mitä tapahtuu – eli mikä tulevaisuus lopulta toteutuu.
3. Myönteiset tulevaisuuskuvat ovat tärkeitä. Muutosten aikaansaaminen vaatii motivaatiota ja inspiraatiota – eli jotain, mitä odottaa ja mihin uskoo. Siksi on tärkeää pysähtyä miettimään: "Mitä me haluamme?" Miltä yhteisömmä tai saaremme näyttäisi, jos kaikki toiveemme toteutuisivat? Todellisuus ei todennäköisesti koskaan täysin vastaa tuota kuvaaa, mutta pääsemme paljon lähemmäksi, jos tiedämme mihin haluamme mennä. Silloin kurssissa pitätyminen on yksinkertaisesti helpompaa.

Tulevaisuden vaihtoehtoisia suuntia tutkitaan paljon. Kaikeille saaristosta kiinnostuneille voin suositella esimerkiksi professori Markku Sotaraudan ja tutkija Nina Suvisen raportia "Skenaariot Suomen saaristoalueille 2045" vuodelta 2024: <https://www.skargardspolitiken.fi/nyheter/fem-utsikter-for-finlands-skargardsomradens-framtid>

Mutta miten tulevaisuuskysästä voi ajatella paikallisessa kontekstissa? Haluan jakaa kokemuksia prosessista, jota toteutamme Nötössä, Nauvon eteläisessä ulkosaaristossa. Nötö on "suuri pieni saari" – karujen kallioiden, peltojen ja metsän yhdistelmä. Ympärikuutiset asukkaat voi laskea kahden käden sormilla, ja suurin osa nötöläisistä, minä mukaan lukien, oleskelee saarella vain kesäisin. Tärkeä toimija saarella on kotiseutuyhdistys, joka järjestää tapahtumia ja edistää saaren kulttuuriperintöä, esimer-

kiksi ylläpitämällä keskeisiä rakennuksia, kuten kotiseututaloa, talkoovoimin. Pari vuotta sitten minut valittiin yhdistyksen hallituksen jäseneksi – kyläläiset, kesävierät ja uteliaat naapurisaarilta – olivat tervetulleita. Keskustelimme siitä, mikä saarella on parasta, mitä on muuttumassa, ja mitä haasteita nyt kohdataan. Keksimme myös yllättäviä tulevaisuuden otsikoita vuodelle 2034 – humoriakaan ei pidä unohtaa tulevaisuustyössä!

Esimerkiksi:

- "Nötöjuoksissa 1000 osallistujaa!" (ÅU)
- "Arvokas kyläyhteisö paloi poroksi!" (HS)
- "Etätyöntekijöiden paratiisi" (Talouselämä)
- "Muumilaakso muuttaa Nötöseen!"
- "Ruotsinlaiva pysähtyy nyt päivittäin Nötössä"

Nämä otsikot loivat hyvän pohjan keskustelulle: haluammeko, että näin käy? Ja mitä voimme tehdä estääksemme tai edistääksemme otsikoiden todellisuksien toteutumista?

Näiden kahden tapaamisen pohjalta jatkamme tulevaisuustyöpajoilla kesällä 2025, sekä paikan päällä että etänä, jotta mahdolливимони voisi osallistua. Tavoitteena on, että kaikki saarella – sekä ihmiset että yhteisöt – koevat tulevansa kuulluiksi. Jotta aiemmin tehtyä ei unohdettaisi, tarkastelemme myös esimerkiksi vanhaa kyläsunnittelmaa. Kesän jälkeen tiedämme jo enemmän Nötön tulevaisuusvisioista.

Palatakseni alkuperäiseen kysymykseen: miltä näyttää Inion tulevaisuus? En oikeastaan tiedä – mutta te kaikki, jotka luette täitä, voitte vaikuttaa siihen. Vinkkini on: tehkää se yhdessä. Kuunnelkaa kaikkien toiveita, unelmia ja mielipiteitä. Se ei ole aina helppoa ja se vie aikaa, mutta tulevaisuudesta puhuminen ja siitä unelmoiminen on jo osa sen luomista – pala palalta.

Hazel Salminen

Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry ja Kansalaisareenan ennakointihanke "Kohti tulevaa"

Föreningen Pro Nagu

Pro Nauvo grundades 2008, just innan kommunen Nagu gick i graven. Målsättningen var att se till att orten Nagu även efter kommundelningens skulle leva vidare, vara trivsam, få nya invånare som bosätter sig året om, samt ha nödvändig service.

Nagus invånarantal har inte ändrat mycket på många tiotal år, just nu är antalet invånare 1353 (enligt statistiken år 2023). I styrelsen sitter i allmänhet fast bosatta personer, och föreningen är tvåspråkig, dock med betoning på svenska.

I Nagu finns ca 26 aktiva föreningar och Pro Nagu är ett slags takorganisation, och gör sådant som ingen annan gör. Det som blir över. Men underhållningen, det får andra sköta. Pro Nagu ordnar i allmänhet inga fester, allra minst på sommaren. Under hela året arrangeras ca 20 större publika återkommande evenemang, som drar många tusentals besökare. Sommartid är det oftast de många restaurangerna som ordnar underhållning, inte föreningarna, som hellre sparar sin energi till höst, vinter och vår. Betoningen är på de fast bosatta.

Här kommer ett plock ur listan på sådant som Pro Nagu jobbat med:

Under förra året började Pro Nagu Bladet utkomma, något som många väntat på länge. Pro Nagu är utgivare och Bladet utdelas till alla hushåll (fast bosatta). Vi är mycket stolta över den fina publikationen och det är minst ett tiotal inblandade personer i varje nummer. Vi vill extra mycket betona barn och unga dvs. framtiden, vanliga invånare, samt de företag som har verksamhet året runt, men i varje nummer finns också en historisk artikel.

Pro Nagu skapade redan för flera år sedan en egen portal: Nauvolaiset.fi (nauvolaiset.fi) där man kan hitta all service som finns i Nagu, en händelsekalender och överhuvudtaget information om allt som man kan behöva veta om Nagu. Den besöks i medeltal av ca 150 personer/dygn, många förstår fritidsboende och turister. Här kan man också läsa Pro Nagu Bladet digitalt, prenumerera, boka och betala annonser och bli medlem i föreningen. Vi vet att man bl.a studerat Bladet i Bagdad, Benin och i San Remo.

Pro Nagu har sett till att den kända landskapsmålaren Victor Westerholm (vars hela släkt är från Nagu, bl.a är jag själv släkt med honom) fick en egen kulturstig nära Kyrkbacken på Ernholm, helt intill den gård var hans mormor lärde honom teckna på 1860-talet. Stigen vandras årligen av många människor från när och fjärran. För två år sedan fick det höga berget i slutet av stigen, Jetukastet, ett utsiktstorn. Då det byggdes var skoleleverna och hjälpte till,

det är en viktig del av Pro Nagus verksamhet att de yngre involveras så de får en nära kontakt till sin hemort. Och vill flytta hem tillbaka efter studierna, hoppas vi förstås.

Tidigare har Pro Nagu skapat en skateboardbana åt de yngre, man byggde en hundpark, hade verksamhet med allmogebåtar och det ordnas regelbundet diskussionstillfällen om aktuella frågor (denna vår bl.a en valdebatt).

En av de stora aktiviteterna är Skärgårdens skördefest och den mycket välbesöpta skördemarknaden på Nagu torg i södra hamnen alltid den 3. veckoslutet i september. Evenemanget har pågått i 20 år och arrangemanget övergick för tre år sedan från Pargas stad till Pro Nagu. Föreningen har ända från starten upprätthållit torgverksamheten i södra hamnen, där också torgbyggnaden Kajutan finns.

Pro Nagu har också några sk. inflytningslotsar, som hjälper potentiella inflyttare (och nyinflyttade) med råd om allt från hyresbostäder till bussförbindelser och luciafirandet.

I år blir Nagu 630 år. Det firas på den riktiga födelsedagen fredagen den 15.8 med en stor Folkfest i en av de stora (då tomma) båthallarna på Ernholm. Det blir Sås & Kopp för fyra generationer, mat och dryck och sen dans. Iniöborna är förstår också hjärtligt välkomna!

Nina Söderlund, ordförande

Pro Nagu

INIÖVIMPELN - INIÖVIIRI

Vimpeln mått / Viirin mitat: 50x400cm

Beställningar / Tilaukset:
info@proinio.fi

80€

Yhdistys Pro Nagu

Pro Nagu perustettiin vuonna 2008, juuri ennen kuin Nauvon kunta lakkautettiin. Tavoitteena oli varmistaa, että Nauvon alue säilyisi elinvoimaisena myös kuntaliitoksen jälkeen – että se olisi viihtyisä, saisi uusia vakinuitisia asukkaita ja että alueella säilyisi tarvittavat palvelut.

Nauvon asukasmäärä ei ole juurikaan muuttunut kymmeniin vuosiin – tällä hetkellä (vuonna 2023) asukkaita on 1353. Hallituksessa on yleensä vakinuitisesti paikkakunnalla asuvia, ja yhdistys on kaksikielinen, painottuen kuitenkin ruotsinkieleen.

Nauvossa on noin 26 aktiivista yhdistystä, ja Pro Nagu toimii eräänlaisena kattojärjestönä, tehdien sellaista mitä muut eivät tee – sitä mikä jää yli. Viihdetapahtumien järjestäminen kuuluu muiille. Pro Nagu ei yleensä järjestä juhlia, varsinkaan kesäkaan. Vuosittain järjestetään noin 20 suurempaa yleisötapahtumaa, jotka houkuttelevat tuhansia kävijöitä. Kesäisin viihde on lähinnä monien ravintoloiden vastuulla, kun taas yhdistykset säästäävät voimansa syksyn, talveen ja keväseen – painopiste on vakinuitissa asukkaissa.

Tässä muutamia esimerkkejä Pro Nagun toiminnasta:

Viime vuonna aloitettiin Pro Nagu Bladet -lehden julkaiseminen, jota moni oli odottanut pitkään. Pro Nagu toimii julkaisijana ja lehti jaetaan kaikkiin vakinuitisesti asuttuihin talouksiin. Julkaisuun osallistuu vähintään kymmenkunta henkilöä jokaisessa numerossa. Lehden sisällössä painotetaan erityisesti lapsia ja nuoria, eli tulevaisuutta, tavallisia asukkaita sekä ympärikuutisia yrityksiä. Jokaisessa numerossa on myös historiallinen artikkeli.

Pro Nagu on luonut portaalin Nagubor.fi (nauvolaiset.fi), josta löytyy kaikki alueen palvelut, tapahtumakalenteri sekä muuta hyödyllistä tietoa Nauvosta. Sivustolla käy keskimäärin noin 150 kävijää päivässä, monia heistä vapaa-ajan asukkaita ja turisteja. Sivustolta voi myös lukea lehden digitaalisesti, tilata sen, varata ja maksaa ilmoituksia sekä liittyä yhdistykseen. Lehteä on luettu mm. Bagdadissa, Beninissä ja San Remossa.

Pro Nagu on perustanut taidepolun maisemamaalari Victor Westerholmille (jonka suku on Nauvosta – myös kirjoittaja on sukua

hänelle) lähelle Kirkonkylää, Ernholmiin, aivan sen maatilan viereen, jossa hänen isoäitinsä opetti häntä piirtämään 1860-luvulla. Polku kulkee vuosittain moni sekä läheltä että kaukaa. Kaksi vuotta sitten polun päässä olevalle korkealle Jetukastet-kalliolle rakennettiin näkötorni. Rakentamiseen osallistuivat koululaiset – lasten ja nuorten osallistaminen on Pro Nagun tärkeä tavoite, jotta heille syntyy side kotiseutuun ja toivottavasti halu palata opintojen jälkeen takaisin kotiin.

Aiemmin Pro Nagu on toteuttanut skeittiparkin nuorille, rakentanut koirapuiston, järjestänyt perinnevenetoimintaa, sekä säännöllisiä keskustelutilaisuuksia ajankohtaisista aiheista (tänä keväänä mm. vaalikeskustelu).

Yksi suurimmista tapahtumista on Saariston sadonkorjuuhuila ja erittäin suosittu sadonkorjuumarkkinat Nauvon torilla syyskuun kolmantena viikonloppuna. Tapahtuma on järjestetty jo 20 vuoden ajan ja järjestämästävastuu siirtyi kaupungilta Pro Nagulle kolme vuotta sitten. Pro Nagu on myös alusta alkaen ylläpitänyt Eteläsataman toritoimintaa, jossa sijaitsee myös torirakennus Kajutan.

Pro Nagulla on myös muuttolähettiläitä, jotka auttavat mahdollisia uusia asukkaita (ja jo muuttaneita) esimerkiksi vuokra-asunoista, bussiyhteyksistä ja Lucia-juhlistu.

Tänä vuonna Nauvo täyttää 630 vuotta. Tätä juhlistetaan oikeana syntymäpäivänä, perjantaina 15.8., suurella Kansanjuhalla yhdessä Ernholmin suurista (kesäisin tyhjillään olevista) venehallista. Tarjolla on ohjelmaa kaikille: Sås & Kopp esiintyy neljälle sukupolvelle, lisäksi ruokaa, juomaa ja tanssia. Myös Iniön asukkaat ovat sydämellisesti tervetulleita!

Nina Söderlund, puheenjohtaja
Pro Nagu

Viinejä & tapaksia Nauvon vierasvenesatamassa

 Nauti viineistä ja tapaksista paikan päällä.

 Tai nappaa picnic-evääät ja erikoiskahvit mukaan.

Tilaa kätevästi ennakkoon verkkokaupastamme - rekisteröitymällä kanta-asiakkaaksi saat 15 % alennuksen ensimmäisestä tilauksestasi.

PERTTALAN TILALTA - tuoreet viljelyherkut

Marjojen ja vihannesten suoramyyntiä Taivassalossa

Tuotteet: karviainen, mustaviini-marja, peruna, herne, kesäkurpitsa, vadelma, mansikka

Marjakauden alkaessa tilapuoti on auki MA-PE 9-19, LA 9-14 ja SU 11-19.

Pihalla palvelee myös itsepalvelumyyymälä, joka on auki joka päivä klo 7- 21

Osoite: Vainilantie 24, 23310 Taivassalo
Puhelin: 0400 783 841 (Hannu Heinonen)

perttalantila.fi

posti

öppet 11–13 avoinna

Autokorjaamo

Kustavin Autokorjaamo
Kustavintie 5129
23360 Kustavi
0415025440
huolto@kustavinkorjaamo.fi

- Huollot
- Koraukset
- Varaosat
- Ilmastoointihuolto
- Renkaat

Merkillisen reilu.

www.fixus.fi

Johnny Nabbas
044–554 2960

Markentreprend
Byggmaterial
Land- & sjötransporter

Maanrakennustyöt
Rakennustarvikkeet
Maa- & merikuljetukset

Avoinna
aamusta iltaan

Puhelin:
040 595 8794

Iniöntie 27, 23390 Iniö

TAIVASSALON APTEEKKI
www.taivassalonapteekki.fi

PUH. 02 878 175

TURVAA LÄHEISESI ASIANTUNTEVASTI

Perhe ja Perintö J. Pakarinen Oy
VT Jukka Pakarinen

Testamentti 350 e, avioehto 390 e, edunvalvontavaltakirja 320 e,
perukirjat, perinnönjaot, osituksset.

Jumo Västantill 65
23390 Iniö
Ajanvaraus 040 589 7977

perhejaperinto.fi

Korkeavuorenkatu 17 A 1
00130 Helsinki
Ajanvaraus 09 622 5930

Pro Korpo r.f.

Pro Korpo r.f. är en lokal förening som grundades år 2014 för att verka som ett samarbetsforum för lokalt utvecklingsarbete i Korpo.

Pro Korpo deltar som samarbetspartner i olika utvecklingsprojekt i skärgården, samt producerar och koordinerar olika aktiviteter och evenemang i ortsbornas, deltidsbornas och de lokala företagarnas och föreningarnas intressen. Vi hjälper dem också att marknadsföra sina tjänster via olika kanaler, speciellt via vår medlemstidning Pro Korpo Bladet och webbportalen visitkorpo.fi

"Sommarstart - Kesästartti"

Den 7.6.2025 samordnar Pro Korpo det årliga evenemanget "Sommarstart - Kesästartti" i Korpo tillsammans med ortens föreningar och företagare.

Då samlas alla Korpobort till en gemensam fest för att fira att sommarsäsongen inleddes. Sommarstarten är ett samarbete mellan Pro Korpo r.f. och föreningar och företagare som är verksamma på ön. Varje år ordnas roliga aktiviteter av föreningarna och företagarna, så som modevisning, traktorutställning och traktorkavalkad runt Kyrkbyn, stand-up, pop-up cafés, street food, torgmarknad m.m.

Ida-Kajsa Johansson, ordförande, Pro Korpo

Pro Korpo r.f.

Pro Korpo r.f. on paikallinen yhdistys, joka perustettiin vuonna 2014 toimimaan Korppoon alueen kehittämistyön yhteistyöfoorumina.

Yhdistys osallistuu eri saaristohankkeisiin yhteistyökumppanina sekä tuottaa ja koordinoi erilaisia tapahtumia ja aktiviteetteja niin vakiutisten kuin osa-aikaisten asukkaiden sekä paikallisten yritysten ja yhdistysten hyväksi.

Pro Korpo auttaa myös paikallisia toimijoita palveluidensa markkinoinnissa eri kanavien kautta – erityisesti jäsenlehti Pro Korpo Bladetin ja verkkosiviston visitkorpo.fi avulla.

"Sommarstart - Kesästartti"

Pro Korpo koordinoi vuosittain Sommarstart – Kesästartti -tapahtumaa, joka järjestetään vuonna 2025 perjantaina 7. kesäkuuta yhteistyössä Korppoon yhdistysten ja yrityjen kanssa.

Tapahtuma kokoa kaikki korppoolaiset yhtiseen juhlaan kesäkauden alkamisen kunniaksi. Ohjelma on monipuolin ja hauska: yhdistykset ja yrityjät järjestävät muun muassa muotinäytöksiä, traktorinäyttelyjä ja -kavalkadeja kirkonkylässä, stand up -esityksiä, pop up -kahviloita, katuruokaa, torimyyntiä ja paljon muuta

Ida-Kajsa Johansson, puheenjohtaja, Pro Korpo

Foton: Aarón Blanco Tejedor / Ubuntu Productions Oy

Snäckan (Norrby Inio) Fredag 22.8. kl 18.00

Ballader och oförskämdsheter - sånger av Cornelis Vreeswijk på två språk

Daniela Fogelholm (sång), Karri "Paleface" Miettinen- (sång, gitarr), Kiureli Sammallahти (sång, dragspel) och Roope Aarnio (gitarr).

Café Puksprööti

Hur var sommarsäsongen 2024 på Café Puksprööti?

Sommarsäsongen var mycket hektisk och gick som i ett ögonblick – så intensivt var det! Vi har förstås ingen exakt jämförelse från tidigare somrar, men det känns som att besökarna var mer jämnt fördelade över hela sommaren. Vi blev också positivt överraskade av försäljningen och antalet kunder i maj och september. Tidigare verkar turismen ha varit mer koncentrerad till de två mittersta veckorna i juli. Den största utmaningen för oss var att ha tillräckligt med varor under högsäsongen, eftersom lagringsutrymmet på färjan är ganska begränsat. Efter vår första sommar har vi en mycket positiv och trygg känsla och vi ser redan fram emot nästa sommarsäsong!

Var fick ni idén till att starta ett café? Har du och/eller Nella sina rötter i Iniö – berätta lite om bakgrunden.

Caféutrymmet på M/S Aura hade stått tomt ett tag, och vi hade fått många frågor och funderingar från färjepassagerare om det. Efter gymnasiet hade vi lagom med tid att göra något nytt och annorlunda, så vi kom på idén att utveckla ett cafékoncept. Vi började förhandla med rederiet och lyckades få till ett avtal. Joonatans familj har haft sommarställe på Iniö i årtionden, så området är mycket bekant. Faktum är att Joonatan under åren gick från att vara stamkund på Auroras och Auras cafér till att bli caféföretagare. Nella kommer från Hangö och Joonatan från Åbo, men båda har hjärtat i skärgården.

Vilken respons har ni fått av resenärerna?

Den mest positiva responsen har absolut kommit från Iniös sommarstugeägare. För dem betyder caféets öppettider mycket – det markerar början och slutet på en stughelg. Efter en lång bilresa har en kopp kaffe och en laxmörgås (och kanske en kall öl) gett upphov till glada miner.

Turister längs Skärgårdens ringväg har särskilt uppskattat våra skärgårdsprodukter. För många förstagångsbesökare är det en upplevelse att kunna gå upp på däck och njuta av caféets utbud och den fantastiska havsutsikten.

Hur har logistiken fungerat – ni säljer ju också närproducerade produkter?

Logistiken är en av våra största utmaningar, men just samarbetet med lokala producenter har fungerat smidigt och mest flexibelt. Grossistleveranserna kommer med lastbil till färjan. Att lossa dem kan ibland liknas vid ett depåstopp i Formel 1. Färjan ligger som kortast vid kajen i 10 minuter, och under den tiden har vi bara några minuter att ta emot varorna, medan färjan lastas med bilar.

Vilka produkter har ni sålt mest?

Kaffe & bulle, drinkar och skärgårdsbröd. Kaffe är den överlägset mest sålda produkten i antal, vi talar om cirka 10 000 koppar. Smörgåsar med pålägg, läsk, alkoholhaltiga drycker, glass och bakverk ligger på ungefär samma försäljningsnivå. Vi satsade på en rejäl kylmonter för att kunna sälja större mängder smörgåsar, men de är så populära att vi måste fylla på hela tiden. Försäljningen av närproducerade produkter överraskade oss också enormt – vi kan ärligt säga att de konkurrerar i samma kategori som "mainstream"-alternativen.

Antalet cafébesökare versus Finnferries statistik för sommarsäsongen 2024: 23 859 personer på rutten Dalen-Mossala-Dalen?

I våra egna siffror syns bara betalningstransaktioner, så vi kan inte jämföra direkt med Finnferries statistik. Bland våra kunder finns många familjer och ibland även stora grupper. Dessutom reser många sommarstugeägare, dagsutflyktsbesökare, lokalbefolkning och nyttotrafik mellan Iniö och Gustavs.

Hur lyckades drinkexperimentet (Joonatan och Nella)?

Vi har haft olika drinkar till försäljning, särskilt på hösten var mint-choklad och Irish coffee populära. Under sommarens mest hektiska period har vi dock inte tid att blanda drinkar – då fokuserar vi helt på effektiv kundservice. Idén är att erbjuda något som man inte förväntar sig från ett café på en färja. När vi inte har drinkar tillgängliga rekommenderar vi istället åländska long drinks i spänande smaker, som blodapelsin-basilika eller havtorn-apple.

Var det som ni föreställde er att driva ett café?

Svår fråga, eftersom vi ärligt talat inte riktigt visste vad vi skulle förvänta oss. Särskilt färjan som verksamhetsmiljö är väldigt intressant och skiljer sig helt från andra cafér. Vi kunde inte heller ha föreställt oss hur många trevliga människor vi skulle träffa och lära känna under säsongen. Att få se stamkunder återvända och byta några ord är verkligen en av de bästa delarna av jobbet.

Kommer cafén att vara öppet sommarsäsongen 2025?

Ja, vi har öppet – välkommen! Under vintern har vi haft semester, men vi öppnar igen på helger redan i februari! När våren kommer förlänger vi öppettiderna, och under högsäsongen är vi öppna varje dag från morgon till kväll.

Joonatan gör sin militärtjänst i år, men Nella och Joonatans lillebror håller cafén igång och ser till att ingen behöver bli utan kaffe eller annat gott som finns till salu i Puksprööti.

Cafe Puksprööti

Miten meni kesäkausi 2024 Cafe Pukspröötillä?

Kesäkausi meni erittäin vilkkaasti ja yhdessä silmänräpäyksessä ohi – sen verran intensiivistä oli! Meillä ei tietysti ole tarkkaa vertailupohjaa aiemista kesistä, mutta tuntuu että porukkaa jakautui hieman tasaisemmin koko kesän pituudelle. Yllätyimme myös positiivisesti myynnin ja asiakkaiden määristä touko- ja syyskuussa. Aiemin matkailu on ilmeisesti keskittynyt vielä tiukemmin heinäkuun pariin keskimmäiseen viikkoon. Suurin haasteemme oli saada tavara riittämään kuumimpaan aikaan, varastotilat lauttala, kun eivät päättä huimaa. Ensimmäisestä kesästä jää todella positiivinen ja luottavainen olo ja odotamme innolla jo seuraavaa!

Mistä idea aloittaa kahvila yrityjyyss? Ovatko sinun ja tai Nellan "juuret" Inioissä – taustoiota hiukan.

M/S Auran kahvilatila oli ollut jokuseen aikaa tyhjillään, ja siitä oli kovasti tullut lauttala kulkijoilta kyselyitä ja ihmetyytyä. Lukion jälkeen meillä oli sopivasti aikaa tehdä jotain uutta ja erilaista, joten saimme idean alkaa kehittämään konseptia kahvilalle. Aloimme neuvotella varustamon kanssa ja saimme sopimuksen aikaiseksi. Joonatanin perhe on mökkiellyt vuosikymmeniä jo Inioissa eli toimintaympäristö on todellakin tuttu paikka. Joonatan kasvoi vuosien varrella Auroran ja Auran kahvilan vakioasiakkaasta kahvilayrittäjäksi. Nella on kotoisin Hangosta ja Joonatan Turusta, mutta molemmilla on sydän saaristossa.

Mitä matkailijat ovat tykänneet?

Suurin positiivinen palaute on ehdottomasti tullut Inion mökkiläisiltä. Heille kahvilan aukiolo merkitsee paljon: se kun aloittaa ja lopettaa mökkiviikonlopuun. Pitkänkin automatkien jälkeen kahvi ja lohileipä sekä ehkäpä yksi huurteinenkin on nostattanut lukuisia hymyjä kasvoille. Rengastiematkailijat ovat taasen erityisesti kii恰恰telleet saaristotuotteitamme. Monelle ensikertalaiselle on ylipäättäin hienoa, että lauttala pääsee ylös nautimaan kahvilan antimista ja upeista merimaisemista.

Miten logistiikka on sujunut – teillä on lähellä tuottettua myynnissä

Logistiikka onkin suurimpia haasteitamme, mutta nimenomaan lähiutajien kanssa toimitukset ovat sujuneet helpoiten ja joustavimmin. Tukkutoimitukset tulevat lauttale rekalla ja niiden purkaminen muistuttaa parhaimillaan Formulan varikkopysähdistä. Lautta on vähimmillään rannassa 10 minuuttia ja tuona aikana meillä on vain minuutteja autojen lastausten välissä käytettävissä tavaroiden vastaanottoon.

Mitä tuotetta myitteinen?

Kahvi & pulla, drinkit ja saaristoleipä. Kahvi on kappalemäärlältään ylivoimaisesti myydyin, puhutaan 10 000 kupin luokasta. Täytetyt leivät, virvoitusjuomat, alkoholijuomat, jäätelö ja leivonnaiset tulevat melko tasaisesti perässä. Panostimme kunnollisen kylmävitriiniin, joka mahdollistaa suurempien leipämäärien myynnin. Siitä huolimatta ne ovat niin suosittuja, että päivän aikana pitää, joka välissä kasata lisää. Lähiutitteiden myynti yllätti todella isosti, voimme aidosti sanoa niiden kilpailavan samassa kategoriassa "main stream" vaihtoehtojen kanssa.

Kävijämäärä versus Finnferriersin tilasto kesäkaudelta 2024 on 23 859 henkilöä välillä Dalen-Mossala-Dalen.

Meidän omissa tilastoissamme näkyy vain maksutapahtumat, joista emme voi ihan suoraan verrata Finnferriesin tilastoon. Asiakkaina, kun on paljon perheitä ja toisinaan suuriakin seurueita. Lisäksi Inion ja Kustavin välillä liikkuu paljon mökkiläisiä, pääretkeilijöitä, paikallisia sekä hyötyliikennettä.

Miten onnistuitte (Joonatan ja Nella) drinkkikokeilussa?

Meillä on toisiaan myös ollut vaihtelevasti drinkkejä myynnissä, etenkin syksyllä meni minttukaakaota ja Irish coffeeta. Kesän kiireisimpään aikaan niitä ei ehdi sekoitella, sillä keskitytään tehokkaaseen asiakaspalveluun. Lähinnä idea on taas tarjota jotain mitä maantielautan kahvilasta ei osaa odottaa. Silloin, kun drinkkejä ei ole saatavilla, suosittelemme Ahvenanmaalaisia lonkeraita, joita on erikoisissa mauissa, esim.: veriappelsiinbasilika tai tyrniomena.

Oliko kahvilan pitäminen sitä mitä kuvittelite?

Vaikea kysymys, kun rehellisesti ei edes ihan tiedetty, mitä kaikkea odottaa. Etenkin lautta toimintaympäristönä on varsin mielekiintoinen ja täysin erilainen moneen muuhun kahvilaan verrattuna. Emme myöskään osanneet kuvitella, kuinka monia uusia mukavia ihmisiä tapaamme ja opimme tuntemaan kauden aikana. Vakioasiakkaiden näkeminen ja kuulumisten vaihto onkin yksi työn parhaista puolista.

Onko kahvila avoinna kesäkaudella 2025?

On auki, tervetuloa! Keskitalven olemme olleet lomalla ja avaamme taas jo helmikuussa kahvilan viikonlopuiksi! Kevään edetessä pidennämme aukioloaikojä ja lopulta kesäsesongin ajan olemme joka päivä aamusta iltaan auki.

Joonatan on tämän vuoden intissä, mutta Nella ja Joonatanin pikkuveli apunaan pitävät kahvilan pyörimässä ja vastaavat kahvihampaan kolotukseen.

Bild/Kuva: Anitta Penttilä

Barndomsminnen 3 - Sommarlekar i Inio

Text: Monica Henriksdotter
Bilder: Henrik Nordberg, Erik Dahl

Skrivet av Monica Henriksdotter, uppvuxen i Sverige och sedan över 50 år tillbaka bosatt i Västerås. Monica tillbringade sina somrar i barndomen, ungdomen och tidig vuxenålder på 1950-70 talet hos sin mormors släkt i Dalen, Inio.

Schhh, Leif vänder sig om med en rynka mellan ögonbrynen och med pekfingret i ett streck över munnen.

– Vi måste vara helt tysta”, viskar han och fortsätter.

– Ser ni taggråden där framme? Han pekar lite längre fram in mot skogen.

Jag försöker kika fram förbi ”stora Eva”, som står i vägen framför mig. Nästa år kommer jag väl att få gå före henne i raden när vi ger oss iväg på våra upptåg. Vi går efter ålder och hon är ett år äldre än jag. Men varje år blir jag lika besviken över att även hon har fått födelsedagstårta och blivit ett år äldre.

Vi smyger tyst, vid minsta knaster eller knak vänder Leif sig om med en bister min. Jag hör suset från trädtopparna medan solens strålar letar sig ner till ansiktet, den tryckande värmen blossar mot kinderna och jag känner svettdroppar bryta fram i pannan och leta sig neråt. Jag slickar mig om munnen och en salt smak sprider sig i munhålan.

– När vi passerat taggråden är vi inne i Sovjet och då kan vi bli tillfångatagna och aldrig mer se våra föräldrar igen, fortsätter Leif och har nu en allvarligare röst.

Jag känner hur min kropp spänner sig och jag håller andan, men mitt hjärta bultar så hårt att jag tänker att det nog hörs över granarnas sus och fågelkvitter.

– Jag vill gå hem, hukar la och Leif tittar bakåt, Gurli vänder sig om. Liksom stora Eva och sist jag.

– Buuuuhuuu liiii, nu skriker la rätt ut och vägrar tystna hur än Gurli försöker trösta och tysta henne.

Tårarna sprutar ur las ögon och en illrød färg bryter ut i hennes ansikte.

– Vad ska hänta nu, tänk om ryssen hör oss tänker jag och känner hur även mina ögon fylls av tårar och blir lättad när jag hör Gurlis stämma.

– Nu vändar vi om, säger hon bestämt.

– Okej då suckar Leif, och man hör hur besviken han är över att inte få föra över sin armé till Sovjet och befria Finland, som vi låtsats i vår lek.

När vi går hemåt över berget ser vi vattenpölarna som har bildats i berget efter gårdagens regn. Leif sätter sig ner och börjar tälja på barkbitar vi hittat i skogen och så får våra barkbåtar guppande tävla om att hålla sig flytande.

Jag slänger snabbt på mig shorts och en kortärmad tröja, öppnar den tunga vitmålade trädörren i andra kammaren och går via farstun och kallrummet till mormors stora kök. En ny morgon har ljusnat.

När jag kommer in hälsar mormor Edith god morgon med ett leende, Gurli och Leif sitter redan vid det grönmålade köksbordet och äter frukost. Mina tankar är på mormors vind, som förutom möss och spindlar har ett års veckotidningar sparade. Nu vill jag upp dit snabbt för att leta efter dessa veckotidningar och klippa ut klippdockor, bilder på filmstjärnor och artister. Brigitte Bardot, Sofia Loren och Elvis Presley, Tommy Steel är favoriter.

Med frukost i magen går jag med raska steg till kallrummet där dörren till vinden finns. Trappan knakar och det är svårt att se i mörkret, jag snubblar till. Men väl uppe strålar dagsljuset in från vindsfönstren och mina ögon faller på buntar med färgglada framsidor och en kändis som leende tittar mot mig. Nu gällde det att bläddra snabbt och hitta allt spännande innan andra kommer och vill ha samma sak.

För det kunde bli hårda tag när vi alla ville ha eller göra samma sak. Då skavdes vi mot varandra, på gott och ont.

Ia och jag slogs en gång om en hula-hula-ring så hårtussar flög och armar revs sönder tills ringen sprack.

När jag kommer ner från vinden möter jag min bror Leif och kusin Gurli. De föreslår att vi hämtar stora Eva och går ner till bryggan för att leka. Även ia och lillkisinerna tas med på vägen. Välare vid stranden turas Gurli och Leif om att ro ekan som ligger i brohamnen. Vi andra står utplacerade på ångbåtsbryggan och på stenbron. Vi reser till Paris, London, New York, Åbo och Stockholm. Ekan far fram och åter, vi klättrar ner i båten och far runt som turister.

Varje år hade korna fått ett par kalvar och den av oss, ia eller jag, som kommer först på sommarlov till Inio får välja kalv. Då ser man till att välja den sötare kalven. Vi får också namnge kalvarna. Vi brukade sitta på slänten ovanför kalvhagen och sjunga för dem. Vi fick ge dem mat och vatten. När flugorna bet på deras ryggar hämtade vi salva hos mormor, som vi smetade på såren och lade också plåster på.

I barndomsminnena skiner alltid solen men såklart åskade och regnade det även i Dalen. Då fick lekarna flytta inomhus.

I mormors bastu höll vi till och övade på sång, dans och teater som sedan presenterades inne i storstugan med mormor, moster och föräldrar som publik. Det fanns gott om sittplatser för alla släktlingar som fick lämna det de hade för händerna för att avnjuta vår kabaré.

Allt var inte bara lekar. Flera dagar innehöll även arbete. På en gård är det mycket som behöver göras. Sockerbetslandet ska gallras, hö ska trampas i både lada och skrinda, hö ska räfsas och hö ska upp på snässor. Beroende på ålder fick man olika uppgifter.

Suckarna var djupast och knäna smutsigast när sockerbetslandet gallrades. Raderna var flera mil långa och tog aldrig slut. I alla fall upplevde jag det så och sneglade bort mot Gurli som snabbt försade fram med rumpan på en Åbo Underrättelser (ÅU).

Skutt, skutt, med hoppsasteg tar jag mig nerför grusvägen, mot Dahlas. Arbetet är slut och jag vill leta upp ia. Vi lekte oftast med varandra och lillkisinerna ville vi inte ha med. Bara om de passade in i våra lekar som barn eller husdjur.

Springer över en liten spång med fart för rekord på 100 meter. Därför att äspingar kunde ringla omkring och vi var och är inte kompatibla med varandra. Jag kommer fram till Dahlas hus och möter moster Birgit som berättar att ia måste göra skolarbete innan hon får komma och leka. Hon skall leta upp blommor, pressa dem och namnge dem.

Suck, vad trist blir mitt svar samtidigt som jag skänker en tacksam tanke till att gå i skola i Sverige. Vi är lediga på vårt sommarlov.

Jag vänder om och med tunga steg lommar jag tillbaka till mormor och andra kammaren för att istället fortsätta läsa Kitty-boken som jag lånat på öns bibliotek i Norrby.

Dörren öppnas med fart och ett blondhuvud dyker upp med glitrande klarblå ögon och med ett leende säger ia

– Ska vi leka?

Vi springer hand i hand upp på berget mot Söderby, bakom Hilmafasters hus, där har vi vår hemliga lekplats, dit ingen får komma. Vi bubbar på stora stenar som måste rullas och mindre som vi orkar bära. Stenarna placeras vi ut och bygger upp till våra hem.

Kök, vardagsrum, sovrum och toalett växer fram. Vi går till våra arbeten, passar våra barn och hälsar på varandra i våra fina hem.

Här har vi vår lilla värld och är lyckliga i det.

Kusinerna/serkut ia, Gurli med Gun i famnen, Eva, Monica och Leif

PRO INIÖ - medlemskap

10 € /år/medlem

50 € /person/år för understödande medlem

Skriv ditt namn eller företag, adress, telefon och e-postadress i meddelanderutan!

Bank: FI93 5560 0920 0321 18

PRO INIÖ - jäsenyys

10 € /vuosi/jäsen

50 € /henkilö/vuosi tukijäsen

Kirjoita nimesi tai yritys, osoite, puhelin ja s-postiosoite viestiruutuun!

Pankki: FI93 5560 0920 0321 18

www.proinio.fi

Lapsuusmuistoja 3 - Kesäleikkejä Iniössä

Kuvat: Henrik Nordberg, Erik Dahl

Kirjoittaja on Monica Henriksdotter Ruotsista. Hän on asunut 1950-1970-luvulla kesäisin äitinsä sukulaisten luona Dalenissa, Iniössä.

– Shhh, Leif kääntyy ympäri kulmakarvat kurtussa ja vie etusormen suunsa eteen.

– Meidän täytyy olla aivan hiljaa, hän kuiskaa ja jatkaa.

– Näettekö piikkilangan tuolla edessä? Hän osoittaa metsään pään vähän kauemmas.

Yritän kurkistaa ohi ”ison Evan”, joka seisoo edessäni. Ensi vuonna saan varmaan kulkea hänen edellään rivissä, kun lähdeme seikkailuihimme. Kuljemme iän mukaan, ja hän on vuotta vanhempi kuin minä. Joka vuosi petyn yhtä paljon, kun huomaan, että hänkin on saanut syntymäpäiväkakkua ja vanhentunut taas yhden vuoden.

Hiivimme hiljaa, ja jokaisesta risahduksesta tai napsahduksesta Leif kääntyy ankarana katsomaan taaksepäin. Kuulen puiden latvojen huminan samalla kun auringonsäteet siivilöityvät kasvoillemi, painostava kuumuus polttelee poskiani ja otsalleni nousee hikkipisaroita, jotka valuvat alas. Nuolaisen huuliani, ja suuhuni levää suolainen maku.

– Kun pääsemme piikkilangan ohi, olemme Neuvostoliitossa, ja silloin meidät voidaan vangita eikä ehkä koskaan nähdä vanhempiamme enää, Leif sanoo vakavammalla äänellä.

Koko kehoni jännittyy ja pidätän hengitystäni, mutta sydämeni hakkaa niin kovaa, että luulen sen kuuluvan kuusien huminan ja lintujen laulun yli.

– Minä haluan kotiin, nyyhkii la, ja Leif katsoo taaksepäin. Gurli kääntyy, samoin iso Eva, ja viimeisenä minä.

– Buuuuhuuuuu lili, la kiljuu nyt suoraa huutoa eikä rauhoitu, vaikka Gurli yrittää lohduttaa ja hiljentää. Kyyneleet pursuavat lan silmistä, ja hänen kasvonsa lehahtavat kirkkaanpunaisiksi.

– Mitä nyt tapahtuu, entä jos venäläiset kuulevat meidät?, ajatellen ja tunnen, kuinka omatkin silmäni kostuvat helpotuksesta, kun kuulen Gurlin äänen.

– Käännytään takaisin, hän sanoo päättäväisesti.

– No okei sitten, huokaa Leif, ja pettymys hänen äänessään on ilmeinen, kun hänen armeijansa ei pääsekään vapauttamaan Suomea, kuten leikimme.

Kun kävelemme kotiin päin kallion yli, näemme sadeveden muodostamat lammikot. Leif istahtaa ja alkaa vuolla puukolla kaarnapaloja, joita löysimme metsästä. Kaarnaveneemme saavat nyt kisata siitä, kuka pysyy pisimpään pinnalla.

Heitän nopeasti ylleni shortsit ja lyhythihaisen paidan, avaan toisen kammarin painavan valkoiseksi maalatun puuoven ja kullen porstuan ja kylmähuoneen kautta mummon suureen keittiöön. Uusi aamu on valjennut.

Kun saavun sisään, mummo Edith toivottaa hymyllä hyvää huomenta. Gurli ja Leif istuvat jo vihreäksi maalatun keittiöpöydän ääressä ja syövät aamiaista. Mieleni harhailee mummon vintille, jossa hiirten ja hämähäkkien lisäksi on vuoden verran säilytettyjä aikakauslehtiä. Haluan päästä sinne nopeasti etsimään lehtileikitä, paperinukkeja, kuvia elokuvatähdistä ja laulajista. Brigitte Bardot, Sophia Loren, Elvis Presley ja Tommy Steel ovat suosikkejani.

Aamiaisen jälkeen suuntaan reippaasti kylmähuoneeseen, jonka kautta pääsee vintille. Portaat natisevat ja pimeässä on hankala nähdä – kompastun melkein. Ylhällä päivänvalo tulvii vintsin ikkunoista, ja katseeni osuu lehtinippuun, jonka kannessa hymyilee tuttu julkkis. Nyt täytyy selata nopeasti ja löytää kaikki jännittävä ennen kuin muut tulevat ja haluavat samat.

Usein kilpailimme ja kinastelimme, kun halusimme tehdä samoja asioita. Se oli sekä hyvässä että pahassa. Kerran la ja minä riittelimme niin kovasti hulavanteesta, että tukka lensi ja käsivarret raavittiin, kunnes vanne hajosi.

Kun palaan vintiltä, kohtaan veljeni Leifin ja serkkuni Gurlin. He ehdottavat, että haemme ison Evan ja menemme laiturille leikkimään. Myös la ja pikkuserkut otetaan mukaan matkalla. Rannassa Gurli ja Leif vuorottelevat soutamisessa ”brohamnissa” olevalla veneellä. Me muut seisomme höyrylaivalaiturilla ja kivisillalla. Matkustamme Pariisiin, Lontooseen, New Yorkiin, Turkuun ja Tukholmaan. Vene kulkee edestakaisin, kiipeämme kyytiin ja leikin lomassa olemme turisteja.

Joka vuosi lehmät saavat pari vasikkaa, ja se meistä, la tai minä, joka ehtii ensin kesälomalalle Iniöön, saa valita omansa. Söpöm-

Serkut leikkivät ”brohamnissa”. / Kusinerna leker i brohamnen.

pi vasikka valitaan tietysti. Saamme antaa niille nimet, istumme laitumen rinteessä ja laulamme niille. Annamme niille ruokaa ja vettä. Kun kärpäset purevat niiden selkiä, haemme mummolta voidetta, jota levitämme haavoihin, ja laastaria myös.

Lapsuusmuistoissa paistaa aina aurinko, mutta tietysti myös ukkostia ja satoi Dalenissa. Silloin leikit siirityivät sisätiloihin.

Mummon saunaassa harjoittelimme laulua, tanssia ja teatteria, joita esitimme myöhemmin päärekennuksessa mummon, tädin ja vanhempien muodostamalle yleisölle. Istuimia riitti kaikille sukulaisille, jotka jättivät työnsä hetkeksi katsellakseen kabareetamme.

Kaikki ei kuitenkaan ollut pelkkää leikkiä. Moniin päiviin kuului myös työtä – maatilalla riittää tehtävää. Sokerijuurikasmaata piti harventaa, heinää tallottiin latoon ja kärryyn, haravoitiin ja nostettiin seipällie. Län mukaan saatiin erilaisia tehtäviä.

Suurimmat huokaukset ja likaisimmat polvet kuuluivat sokerijuurikkaiden harvennukseen. Rivien tuntui jatkuvan loputtomina – ainakin siltä se tuntui. Vilkuilin Gurliin, joka liukui eteenpäin peppunsa alla Åbo Underrättelser (ÅU).

Pompin iloisesti hiekkatiellä alas Dahlsiin. Työt on tehty, ja haluan etsiä lan. Leikimme yleensä yhdessä, ja pikkuserkkuja emme halunneet mukaan – paitsi jos ne sopivat leikkimme lapsiksi tai lemmikeiksi.

Juoksen pitkin pientä siltaa nopean ajan toivossa – rantakäärmeitä kun saattaa luikerolla, ja emme ole koskaan oikein tulleet toimeen niiden kanssa. Päästessäni Dahlsiin, täti Birgit kertoo, että lan täytyy tehdä koulutehtävä ennen kuin hän saa tulla leikkimään. Hänen pitää etsiä, prässätä ja nimetä kukkia.

– Voi tylsää, huokaan ja kiitän hiljaa mielessäni siitä, että käyn koulua Ruotsissa. Meillä on oikeasti lomaa kesällä.

Käännyn ympäri ja palaan painavin askelin mummolle ja toiseen kammariaan jatkamaan Kitty-kirjaa, jonka lainasin saaren kirjastosta Norrbystä.

Ovi aukeaa vauhdilla ja vaaleatukkainen pää ilmestyy näkyviin, kirkkaansiniset silmät sähkyen ja hymyillen la sanoo:

– Lähdetään leikkimään?

Juoksemme käsi kädessä ylös kalliolle Söderbyhyn, Hilma-tädin talon taakse, missä meillä on salainen leikkipaikkamme, jonka kukaan muu ei saa tulla. Kannamme ja vieritämme suuria kiviä, rakennamme niistä kotejamme. Keittiö, olohuone, makuuhuone ja wc rakentuvat yksi kerrallaan. Menemme töihin, hoidamme lapsiamme ja käymme vierailuilla toistemme kodeissa.

Tällä meillä on oma pieni maailmamme – ja olemme siinä onnellisia.

Serkukset / kusinerna Monica och la

KONSTITUATION PÅ KEISTIÖ SKOLA 3-10.7.2025

Tema SKÄRGÅRD – Iniö – Keistiö

VERNISSAGE
torsdagen den 3.7 kl. 12, med musik

Öppet 3-10.7. alla dagar kl. 12–15. Fritt inträde.

Glass och kaffeförsäljning 4–10.7.2025

TAIDENÄYTTELÝ KEISTIÖN KOULULLA 3.-10.7.2025

Teemana SAARISTO – Iniö – Keistiö

AVAJAISET
torstaina 3.7. klo 12.00, musiikkia

Avoinna 3.–10.7.2025 klo 12–15. Vapaa pääsy.

Jäätelöö ja kahvia myynnissä 4.–10.7.2025

Textilkonst, Naturfotografi, Oljemålning,
Träsnideri, Blyertsteckning, Keramik

Tekstiilitaide, Luontovalokuvaus, Ölzymalaus,
Puuveistos, Lyijykynäpiirros, Keramiikka

Lauri Antila - Mikko Iskanius Duo
Musiikin tarjoaa Pro Iniö rf/ry

**Konstnärer med Iniö & Keistiö anknytning –
Taiteilijoita, joilla on yhteys Iniöön &
Keistiöön**

Bastman Voitto
Gröning Janne
Jensén Hulda & Stig
Kivelä Pirkko
Lehti Olle
Paukkunen Hemppa
Peilimö Sofia
Pentimikko Anitta
Pöyli Liisa
Sjöblom Lönnhard
Strandfelt Eugen
Ungern Ragnar

Lantbrukssekreterare i Iniö 1987 – 2006

Text: Sari Karrila

Iniös hela odlade arealen på 1980- och 1990-talet var c. 360 ha fördelat på fem huvudöar samt på mindre holmar. Det var flera gårdar som kunde få sitt levebröd allena från jord- och skogsbruk.

De större mjölksgårdarnas mjölk transporterades varannan dag med förbindelsebåt m/s Jurmo II i kanner som var inne i fänerlåda. Helt otänkbart i dagens läge med fodring av obruten kylkedja.

Mjölksgårdarna var båsladugårdar och på somrarna var boskap på beten. Landskapet såg mycket annorlunda ut på den tiden i och med att boskapen höll vyerna öppna. Foderproduktionen sköttes i huvudsak av gårdarna själva så som odling av hö och fodersäd, men kraftfoder var köpvara.

I början av mitt lantbrukssekreterarskap var gårdarnas antal över 25 och några av gårdarna hade djur så mycket att det fanns blygsam avbytarverksamhet.

Avbytarna kunde den tiden ordnas av jordbrukskaren själv och kommunen betalade lönen. Ofta var det fråga om odlarens familjemedlem.

1995 EU inträdet förändrade allt.

Slutet av 90-talet dvs efter att Finland blivit EU-land föll en hel massa odlad åker bort från ”aktiv” odling men fortsatt ännu att vara som till exempel trädgårdsland.

Det blev stora förändringar i lantbruksbyråkratin i allmänhet och för skärgårdsområden i synnerhet.

ADB-tiden började och ansökningsblanketterna var omfattande. I början måste sekreteraren mata in alla uppgifter för hand i systemet. Datorer var dyra och teleförbindelser långsamma och dyra, speciellt för en så liten kommun som Iniö blev förändringen ganska tung. Allt om programmen och dess uppdateringar måste man klara av själv så sekreteraren var också sin egen IT-stöd. Den tiden var verkligen lärorikt.

Innan EU kunde sekreteraren anlita mera med beslutet på nämnden och flytta en del av ansvaret på den. Under EU-tid har det varit mera så, att besvärsdugliga beslutet gjordes av tjänstemannen dvs lantbrukssekreteraren.

En stor förändring för odlarna var att före EU-tider kunde sekreteraren ge personlig information för enskilda odlare. EU-tiden förändrade detta för att undvika ”farliga beslutskedjor”.

Orsaken var att den som ger odlarspecifika anvisningar kan inte fatta beslut ”i sin egen sak”. Odlarinfon blev alltså årliga allmänna tillfällen. Likaså förändrades granskningen av inmatade uppgifter

i ansökningar; någon annan sekreterare måste genomföra granskningen av inmatade uppgifter och bekräfta detta med sina initialer.

Detta medförde att i mitt fall som hade hand om Iniös och Houtskärs ansökningar, togs tillhjälp Korpos sekreterare. Hon i sin del gav Korpos ansökningar till mig att granska. Allt detta måste göras så att personen för dit ansökningsblanketterna och data fanns.

Om odlaren förändrade sin ansökan på något ställe, måste klockslag och initialer präntas i ansökningen. Detta för att försäkra att förändringen var gjort innan en eventuell gårdsgranskning hade meddelats till odlaren.

Utöver byråkratin förändrades stor del av praktiska saker för odlarna. Det börjades efterträda stora arealer och en stor mängd med boskap per odlare. Detta passade inte alls i småskaligheten i skärgården för det fanns inte tillräckligt med olika resurser över huvud taget.

Mjölksgårdarna avslutade leverera mjölk, men fortsatte ännu en tid med di- eller amkor. Enstaka odlare fortsatte med får eller kor av finsk ras. Detta på grund av att dessa lite mera speciella raser kunde få särskilda bidrag och var nytta i miljöstöd.

Om odlaren anslöt sig till olika EU-lantbruksstöd band man sig också till strikta krav och gårdsgranskningar. Speciellt miljöstöd uppfattades att vara krävande stödform.

Granskarna kom årligen till slumpmässigt valda gårdar eller till sådana gårdar som kunde uppfattas som gårdar med risker. Om gården hamnade i granskningen och det upptäcktes det minsta avvikelse från fodringar, kunde man räkna med att vara i granskningsrullorna flera år i rad.

Alla åkrar måste registreras och senare även djuren. Registreringen över lag medförde mycket motstånd.

I slutet av min period som lantbrukssekreterare var det under 20 aktiva gårdar, men byråkratin var ansenlig. Det var mycket tråkigt att se på alla övergivna åkrar, vilka växte sly och ogräs. Å andra sidan ökade naturens mångfald på dessa åkerplättar och den extensiva djurhållningen förädlade åkrar och beten till naturbeten.

Numera finns det större sortiment av boskap på Iniö. Visst finns det ännu av traditionella boskap så som höns, får och kor, men också get- och hjortgårdar har bildats. Alla gårdar, vare sig växtodlings- eller boskapsgårdar förbrukas extensivt och detta gynnar skärgårdsnaturen i stort.

INIÖ
GUIDE OPAS

CITY
NOMADI®

citynomadi.com/iniö

Iniön maataloussihteerinä 1987–2006

1980- ja 1990-luvuilla Iniön viljelysala oli noin 360 hehtaaria, jakaantuen viidelle pääsaarelle sekä pienemmille saarille. Useat tilat saivat elantonsa yksinomaan maa- ja metsätaloudesta.

Suurempien maitotilojen maito kuljetettiin joka toinen päivä yhteysalus m/s Jurmo II:lla, maitotonkissa, jotka olivat vanerilaatiikoissa. Nykyään tämä olisi mahdotonta, sillä kylmäketjun katkeamattomuus on ehdoton vaatimus.

Maitotilat olivat parsinavettoja, ja kesäisin karja laidunsi. Maisema näytti tuolloin hyvin erilaiselta, sillä karja pitävätkin näkymät avoimina. Rehun tuotanto hoidettiin pääasiassa tiloilla itse, kuten heinän ja rehuviljan viljelynä, mutta väkirehu ostettiin.

Maatalojen lukumäärä oli urani alussa yli 25, ja joillakin tiloilta oli niin paljon eläimiä, että lomitustoimintaa oli jonkin verran. Tuolloin viljelijä saattoi itse järjestää maatalouslomittajan, ja kunta maksoi palkan. Usein maatalouslomittaja oli viljelijän perheenjäsen.

Vuoden 1995 EU-jäsenyyys muutti kaiken.

1990-luvun lopulla, Suomen liittytyä EU:hun, suuri osa viljelysmaasta poistui ”aktiivisesta” viljelystä, mutta säilyi esimerkiksi kasvimaana. Maatalousbyrokratia muuttui merkittävästi yleisesti ja erityisesti saaristoalueilla.

Tietokoneaika alkoi, ja hakemuslomakkeet olivat laajoja. Aluksi maataloussihteeri piti syöttää kaikki tiedot käsin järjestelmään. Tietokoneet olivat kalliita ja tietoliikenneyhteydet hitaita ja kallita, erityisesti pienelle kunnalle kuten Iniö, muutos oli melko raskea. Kaikki ohjelmat ja niiden päivitykset piti hallita itse, joten maataloussihteeri oli myös oma IT-tukensa. Tuolloin oppi paljon.

Ennen EU:ta maataloussihteeri saattoi tukeutua päätöksissä enemmän lautakuntaan ja siirtää osan vastuusta sille. EU:aikana valituskelpoiset päätökset teki virkamies eli maataloussihteeri.

Viljelijölle suuri muutos oli, että ennen EU:aikaa maataloussihteeri saattoi antaa henkilökohtaista tietoa yksittäisille viljelijöille. EU-aika muutti tämän ”vaarallisten päätösketjujen” välttämiseksi. Syy oli, että se, joka antaa viljelijäkohtaisia ohjeita, ei voi tehdä päätöksiä ”omassa asiassaan”. Viljelijäinfoista tuli siis vuosittaisia yleisiä tilaisuuksia. Samoin hakemusten tietojen tarkastus muuttui; jonkin toisen maataloussihteerin piti tarkastaa syötetyt tiedot ja vahvistaa tämä nimikirjaimillaan.

Tämä johti siihen, että minun tapauksessani, joka hoidin Iniön ja Houtskarin hakemuksia, otettiin avuksi Korppoon maataloussihteeri. Hän puolestaan antoi Korppoon hakemukset minulle tarkastettavaksi. Kaikki tämä piti tehdä niin, että henkilö meni sinne, missä hakemuslomakkeet ja tiedot olivat.

Jos viljelijä muutti hakemustaan jossain kohdassa, piti kellon-aika ja nimikirjaimet merkitä hakemukseen. Tämä varmisti, että muutos tehtiin ennen mahdollista tilatarkastusta.

Byrokratian lisäksi viljelijöiden käytännön asiat muuttuivat suuresti. Aloitettiin tavoitella suuria aloja ja suurta määrää karjaa per viljelijä. Tämä ei sopinut lainkaan saariston pienimuotoisuuteen, sillä resursseja ei ollut riittävästi.

Maitotilat lopettivat maidon toimituksen, mutta jatkoivat vielä jonkin aikaa emolehmien kanssa. Yksittäiset viljelijät jatkoivat lampaiden tai suomenkarjan kanssa. Tämä johtui siitä, että nämä hieman erikoisemmat rodut saattoivat saada erityisiä tukia ja olivat hyödyksi ympäristötuen kannalta.

Jos viljelijä liittyi erilaisiin EU-maataloustukiin, sitouduttiin myös tiukkoihin vaatimuksiin ja tilatarkastuksiin. Erityisesti ympäristötuki koettiin vaativaksi tukimuodoksi.

Tarkastajat tulivat vuosittain satunnaisesti valituille tiloille tai sellaisille tiloille, joita pidettiin riskialttiina. Jos tila joutui tarkastukseen ja havaittiin pieninkin poikkeama vaatimuksista, saattoi odottaa olevansa tarkastusten kohteena useita vuosia peräkkäin.

Kaikki pellot piti rekisteröidä ja myöhemmin myös eläimet. Rekisteröinti aiheutti yleisesti paljon vastustusta.

Urani loppupuolella aktiivisia tiloja oli alle 20, mutta byrokratia oli huomattava.

Oli hyvin surullista nähdä kaikki hylättyt pellot, jotka kasvoivat vesakkoa ja rikkaroohoja. Toisaalta luonnon monimuotoisuus lisääntyi näillä peltotilkuilla, ja laajamittainen karjatalous muutti pellot ja laitumet luonnonlaitumiksi.

Nykyään Iniössä on monipuolisempi karjakanta. Perinteisten kotieläinten, kuten kanojen, lampaiden ja lehmien lisäksi on perustettu vuohi- ja peurataloja. Kaikki tilat, olivatpa ne kasvinviljely- tai karjatiloja, toimivat laajaperäisesti, mikä hyödyttää suuresti saaristoluontoa.

Bilder: Freepik.com

Ravintola Leonella
vierasvenesataman
välittömässä läheisyydessä.

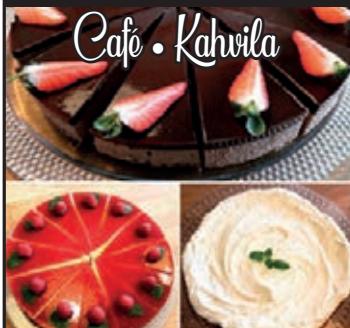
www.leonella.fi
puh. +358 40 590 5794
Iniö, Norrby

Tarkemmat aukioloajat ja tapahtumakalenteri nettisivuillamme.

**Svenska
kulturfonden**

Café Gamla Banken

A-rättigheter / oikeudet

Iniovägen 577 • 040 547 7771

Varatkaa ystävällisesti lauttamatkanne
Houtskari–Iniö-reitillä Saariston Rengastiellä
osoitteessa booking.finferries.fi

Vänligen boka er färjeresa på Houtskär–Iniö–
rutten på Skärgårdens Ringväg via
booking.finferries.fi

Please book your ferry journey on the
Houtskari–Iniö route on the Archipelago Trail via
booking.finferries.fi

Hyvää matkaa!

Trevlig resa!

Have a safe journey!

**Bilen, båten, familjen, företaget eller
du själv - Vi har försäkringar för alla!**

Kontor i skärgården i Korpo och Nagu

**Ajoneuvot, vene, yritys, maatila, perheesi
ja mökki - Me vakuutamme kaikki!**

Toimisto Korppoo ja Nauvo

02-463 1150 lokaltapiola.fi korpo@lokaltapiola.fi

Tjänstleverantör; LokalTapiola Ömsesidigt försäkringsbolag samt regionbolag, LokalTapiola livbolag samt pensionsbolaget ELO

LOKALTAPIOLA **LÄHITAPIOLA**
Sydkusten Etelärannikkko

Livskvalitet och bankservice av topp-klass i skärgården

Elämänlaatu ja pankkipalvelu
huipputasolla saaristossa

Nagu/Nauvo Tel./Puh. 040 865 1578

Korpo/Korppoo Tel. 02-464 8146

Houtskär/Houtskari Tel./Puh. 02-463 1300

Iniö Tel./Puh. 02-463 1300

nagu@op.fi

Nagu Andelsbank
Nauvon Osuuspankki

Jumo Hjortjaktag rf:s närmatshälsning

Text och foto: Emil Karlsson och Riitta Seppälä

Jumo Hjortjaktag rf. inledder en ny tradition genom att ordna en hjortfest vid Jumos bystrand.

Hjortfesten hölls den 5.4.2025 kl. 12.00–16.00. Till familjeevenemanget var markägare, representanter från grannföreningar samt föreningens medlemmar med familjer inbjudna. Under tillställningen serverades hjortsoppa tillredd av Emil Karlsson.

Emil, som nu arbetar som köksmästare på Viking Glory, delar med sig av receptet till oss.

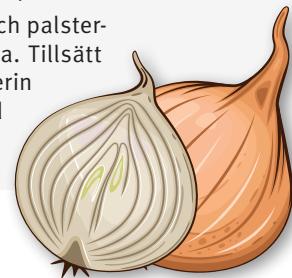
Köttsoppa på hjort

3–4 kg benigt hjortkött
(bog, revben, nacke)
300 g lök
800 g morötter
1 kg potatis
300 g rotselleri
500 g palsternacka
250 g stjälkselleri
5–8 lagerblad
kryddpeppar

Rensa köttet från hinnor och större fettbitar. Skär köttet i lagom stora bitar så att det får plats i grytan. Lägg köttet och kryddorna i grytan och tillsätt kallt vatten så att köttet täcks. Salta rikligt med havssalt. Koka upp och skumma av. Låt sjuda tills köttet är mört och lossnar från benen.

Ta upp det färdigkokta köttet ur buljongan och dra isär det medan det ännu är varmt. Sila den varma buljongan genom en Carita-duk och ställ i kycklåp. När buljongan har kallnat ordentligt, ta bort fettlagret från ytan och värmt buljongan på spisen.

Tillsätt hackad morot, potatis, rotselleri och palsternacka och koka tills grönsakerna är mjuka. Tillsätt det sönderdelade köttet och stjälksellerin mot slutet. Smaka av och tillsätt salt vid behov.

Jumo Hjortjaktag rf:n lähiruokatervehdys

Jumo Hjortjaktag rf. aloitti uuden perinteenvärin järjestämällä peurapeijaiset Jumon kyläannassa.

Peurapeijaiset pidettiin 5.4.2025 klo 12.00–16.00. Perhetapahtumaan oli kutsuttu maanvuokraajat, naapuriseurojen edustajat ja seuran jäsenet perheineen. Tilaisuudessa tarjoiltiin Emil Karlssonin valmistamaa peurakeittoa.

Nyt Viking Gloryn pääkokkina työskentelevä Emil jakaa ohjeen meille.

Lihakeitto peurasta

3–4 kg luulista peuran lihaa
(lapaa, kylkeä, niskaa)
300 g sipulia
800 g porkkanaa
1 kg perunaa
300 g juuriselleriä
500 g palsternakka
250 g varsiselleriä
5–8 laakerinlehteä
maustepippuria

Puhdista liha kalvoista ja isommista rasvapaloista. Paloittele lihat sopivaksi paloiksi, jotta mahtuvat kattilaan hyvin. Laita lihat ja mausteet kattilaan ja lisää kylmä vesi niin, että lihat peittyytä. Lisää runsaasti merisuolaa veteen. Kiehauta ja poista vaahto. Anna kiehua hiljalleen, kunnes liha on kypsää ja irtoilee luusta.

Poista kypsä liha liemestä ja nyhdä liha sopivaksi paloiksi, kun se on vielä lämmin. Siivilöi lämminti liemi Carita -liinan läpi. Ja lataa liemi jääräappiin. Kuin liemi on jäähtynyt hyvin, kuori rasvarros pois pinnasta ja lataa hellalle kuumentumaan.

Lisää pilkottu porkkana, peruna, juuriselleri, palsternakka liemeen ja keitä kypsäksi. Lisää revitty liha ja varsiselleri lopuksi. Maista ja lisää tarvittaessa suola.

Beställ en gratis konditionsgranskning · Varaa maksuton arviokäyti · 020 7344 766

Utomhusmålning samt ytbehandling och rengöring av tegeltak i skärgården och på fastlandet

Ulkomaalaukset sekä tiilikaton pinnoitukset ja puhdistukset saaristossa ja mantereella

Perttu Aunio

040 640 4032

perttu.aunio@variset.fi

Väriset Varsinais-Suomi Oy
Nallintie 5B
21420 Lieto

020 7344 766
info@variset.fi
www.variset.fi

HILL

Hiilletty elämään

Hiillettyä puuta - kestävästi ja luonnollisesti

Hiiltäminen suojaa puuta laholta ja säältä sekä tuo sille kauniin elävän pinnan. Meidän ainutlaatuinen ja myrkytön hiiltämisperusprosesimme on jätenegatiivinen - se tuottaa enemmän energiaa kuin kuluttaa.

Viimeistelemme pinnat tulella, harjaten, pesemällä tai värjäämällä, ja käsittelemme aina luonnollisella pellavaöljyllä. Hiilipuu sopii täydellisesti saariston olosuhteisiin.

Hiilletty tuotteet saaristoon toimittaa
SAROKAS, myynti@sarokas.fi 02 2752 050

För skärgårdens krävande väderleksförhållanden Saariston vaativiin säälösuhdeisii

GVK®

TRÄBEHANDLINGSPRODUKTER
PUUNKÄSITTELYTUOTTEET

Naturoljebaserad vattenburen
nyanserbar trälasyr för
inomhusbruk GVK INIÖ.

Vesihenteinen luonnon öljyihin
perustuva pintakäsittelyaine
sisäkäyttöön GVK INIÖ.

Trälja för tuffa väderleks-
förhållanden GVK UTÖ.

Kovan sään puuöljy GVK UTÖ.

DIN BYGGPARTNER
PRAKTIA
RAKENTAJAPARTNERISI

I samarbete - GVK och Praktia järnhandel i Pargas & Nagu
Yhteistyössä - GVK ja rautakauppa Praktia Paraisilla & Nauvossa

Hederspriset Egentliga Finlands museigärning 2024 till Jukka Torikka

Text: Riitta Seppälä

Jukka Torikka tilldelades 5.12.2024 ett erkännande för sitt kulturarbete för Block - och sjöhistoriska museet i Inio och för grundandet av en stiftelse för att trygga dess verksamhet - Jukka Torikka stiftelsen.

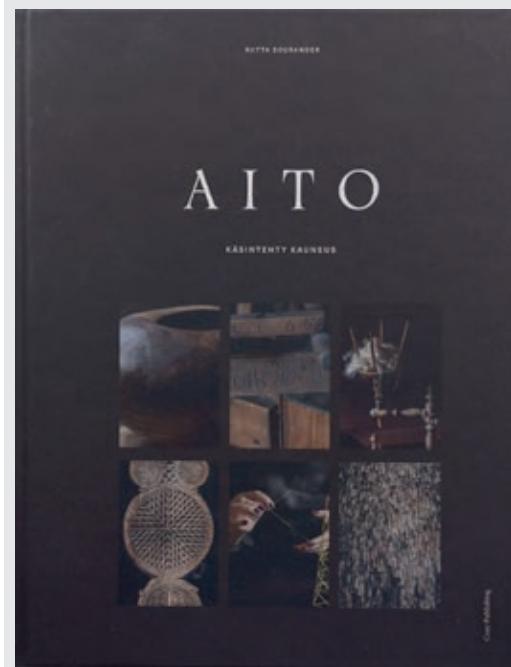
Jukka Torikalle Varsinais-Suomen museoteko 2024 - palkinto

Iniön Ploki & merimuseon perustajalle Jukka Torikalle myönnettiin 5.12.2024 tunnustus museon hyväksi tehdystä kulttuuriyöstä ja sen toimintaa turvaavan säätiön perustamisesta – Jukka Torikka säätiö.

Pressbild

Pristagaren Jukka Torikka på Åbo slott med Anne Sjöström, ordförande för Egentliga Finlands museer, och forskare Anna-Mari Niinikoski från Åbo museicentral.

Jukka Torikka Turun linnassa, Varsinais-Suomen museot ry:n puheenjohtaja Anne Sjöström (vas.) ja Turun museokeskuksen tutkija Anna-Maria Niinikoski (oik.)

Aito - Käsintehty kauneus - Riitta Sourander

I Iniö finns den finskspråkiga boken till försäljning i Blockmuseet och i Café Gamla Banken för 33 €.

Aito - Käsintehty kauneus - Riitta Sourander

Iniössä kirja on myynnissä Plokimuseossa ja Café Gamla Bankenissa hintaan 33 €.

aboprint

www.aboprint.fi

02 454 3200 | info@aboprint.fi
Norrby Strandväg 2, 21600 PARGAS

Trycksaker

Textiler & textiltryck

Dekaler & skyltar

Banderoller & flaggor

Bil- & fönstertejpningar

Promo- reklamprodukter

Painotuotteet

Tekstiilit & merkinnät

Tarrat & kyltit

Banderollit & liput

Auto- & ikkunateippaukset

Promo-mainostuotteet

INIÖ FOLK FESTIVAL 25.–27.7.

Artister: Musik Reben, Sås o Kopp, Folk Boomers, Juippi & Juippi, Kurjensiipi, Eero Ahre o.s.v.

- 25.7. kl. 19.00 Kvällsjam, Restaurang Leonella med olika artister
26.7. kl. 10.00 Familjekonsert: Sås och Kopp, Juippi & Juippi. Pro Iniö säljer sina produkter bland annat vimplar, pikéskjortor och lippisar. Skärgårdstorget Norrby

- 26.7. kl. 13.30 Huvudkonsert: Music Reben (klezmer), Juippi & Juippi med flera. Keistiö byskola
27.7. kl. 13.00 Kaffekonsert Aftonro, Norrby
27.7. kl. 14.00 Kaffekonsert Café Alppila, Jumo

HOTELL & RESTAURANG GULLVIVAN
29 dubbelrum 2 enklarum / huonetta
25 båtplatser / venepaikkaa
Restaurang med A-rättigheter / Ravintola A-oikeuksilla
Båtar och fiskepaket / Veneitä ja kalastuspaketteja
tel. +358 (0)18 56350
www.hotellgullvivan.aland.fi
gullvivan@aland.net
Brändö, Åland
VÄLKOMNA I TERVETULOA! WELCOME!

Åbolands fastigheter turunmaan kiinteistöt

FASTIGHETSFÖRMEDLING ◆ DISPONENTTJÄNSTER
KIINTESTÖNVÄLITYS ◆ ISÄNNÖINTI

[f](#) [i](#)

JÄTEHUOLTO INIÖSSÄ

AVFALLSSERVICE I INIÖ

Iniössä kotitalouksien päivittäiset sekajätteet viedään aluekeräysteiden jäteastioihin. Norrbyn vierasvenesataman yleisellä ekopisteellä vastaanotetaan lisäksi pienmetallia, lasipakkauksia, paperia sekä muovi- ja kartonkipakkauksia.

Muut kotitalouksien jätteet, kuten vaaralliset jätteet, rakennus- ja remontijätteet sekä suuremmat erät siivousjätteitä tulee toimittaa LSJH:n lajittelusäimille. Asemamme palvelevat alueen asukaita ja mökkiläisiä muun muassa Paraissailla, Raisiossa, Uudessakaupungissa ja Houtskarissa.

Myös LSJH:n liikkuva lajitteluaesema Rannikon Siira pysähtyy Iniön Norrbyssä kesänkauden aikana kolmesti: 13.5., 5.8. ja 2.9.2025. Rannikon Siiraan voi tuoda jätteitä myös veneellä.

Lue lisää: lsjh.fi. Kaikki ekopisteet kartalla: kierräty.info.

I Iniö förs hushållens dagliga blandavfall till avfallskärlen vid områdesinsamlingspunkterna. Vid den allmänna ekopunkten i Norrby gästhamn tas därtill emot småmetall, glasförpackningar, papper och plast- och kartongförpackningar.

Övrigt avfall som uppstår i hushållen, såsom farligt avfall, bygg- och renoveringsavfall, samt större mängder städavfall ska föras till LSJH:s sorteringsstationer. Våra stationer betjänar områdets invånare och fritidsinvånare bland annat i Pargas, Reso, Nystad och Houtskär.

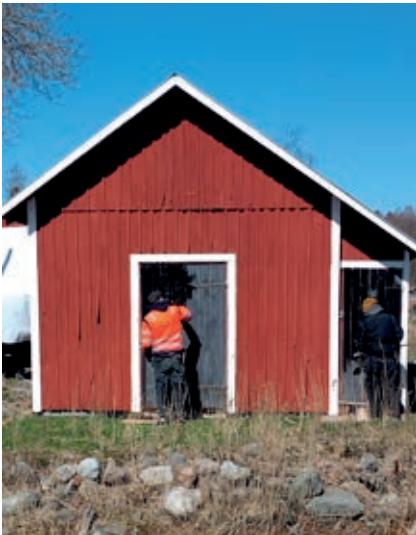
Även LSJH:s mobila sorteringsstation Kustens Siira stannar i Norrby i Iniö tre gånger under sommarsäsongen: 13.5., 5.8. och 2.9.2025. Till Kustens Siira kan man också hämta avfall med båt.

Läs mera: lsjh.fi. Karta med alla ekopunkter: kierräty.info.

Minnen från år 2024

Muistot vuodesta 2024

Projektet att måla strandbodarna i Norrby slutfördes 9-10.5.2024.

Studerande från Raseko tjärade fyra dörrar och en sista vägg målades med nykokt rödmylla under lärarhandledning. Man ska helst tjära på våren för då torkar tjäran bättre.

Ranta-aittojen viimeistely 9.-10.5.2024.

Rasekon opiskelijat tervasivat neljä ovea opettajien ohjausessa. Tervaaminen suoritetaan mieluummin keväällä, sillä silloin terva kuivuu parhaiten. Lisäksi yhden aitan päätäytyvän keitettiin punamultamaalia ja saatiaan vuodelta 2023 jäänyt aitan seinä maalattua.

Familjekonsert 27.7.2024

Pro Inio ordrade lördagen den 27.7.2024 en familjekonsert i Norrby hamn, i samarbete med Inio Folk. Vid konserten uppträdde flera artister från Inio Folk. Huvudartist var "Inio sotaren" Rauno Aaltonen, ackompanjerad av Valtteri Bruun.

Perhekonsertti 27.7.2024 – Inion laulava nuohooja Rauno Aaltonen

Lauantaina 27.7.2024 Pro Inio järjesti perhekonsertin Norbyn satamassa yhteistyössä Inio Folkin kanssa. Konsermissa esiintyi useita Inio Folkin artisteja. Päätaiteilija oli "Inio sotaren" Rauno Aaltonen, säestäjänä Valtteri Bruun.

Pro Inio donerade en infotaulu till Inio skola 18.12.2024

Riitta Seppälä överlämnade den 18.12.2024 en skylt till Inio skola med information om ett armband i brons från järnåldern, upphittat vid Kasberget i Inio. Teksten på skylten har skrivits av amanuens Sami Rantanen från Museiverket.

Pro Inio lahjoitti 18.12.2024 Inion koululle tietotaulun

Taulun ojensi rehtori Lotta Lindberg-Jaakkolalle Riitta Seppälä. Tietotaulussa on Museoviraston amanuensis Sami Rantasen lausunto Kasbergiltä löytyneestä pronssisesta rannerenkasta rautakaudelta.

Hoivapelimannit på Aftonro 12.10.2024

Pro Inio bjöd den 12.10.2024, i samarbete med Inio pensionärer r.f., på musikprogram och kaffetraktering åt alla på Aftonro och till övriga pensionärer i Inio. För programmet stod Hoivapelimannit, dvs. duon Maria Kalaniemi och Elina Leskelä. Ca 35 personer njöt av dragspelsmusiken och sången och sjöng med vid allsången.

Hoivapelimannit Aftonrossa 12.10.2024

Pro Inio tarjosi 12.10.2024 yhteistyössä Inion eläkeläisten r.f.:n kanssa musiikkiohjelmaa ja kahvit kaikille Aftonron ja muille Inion eläkeläisille. Hoivapelimannit vastasivat ohjelmasta, ts. duo Maria Kalaniemi ja Elina Leskelä. Noin 35 henkilöä nautti haitarimusiikista ja laulusta ja lauloi mukana yhteislaulussa.

Sommarens händelser 2025 - Kesän tapahtumat 2025

JUNI – KESÄKUU

- 1.6. Gudstjänst med kyrkkaffe i Iniö kyrka kl. 13.00
- 7.6. Restaurang Leonella, Kristian Meurman
- 14.6. Utflykt till Gloholmen. Vi startar kl. 10 från Björklunds Båtslip och återvänder omkring kl. 16. Vi tar oss till ön med några egna båtar. Om du kan erbjuda båtskjuts, vänligen meddela Juha i förväg så att alla får plats. Mer information och anmälan: Juha Immonen tel. 050 500 1007, e-post jaimmonen@gmail.com.
Följ med på en utflykt till Gloholmen för att njuta av naturen och trevligt sällskap. Arr. Iniö deltidsboende rf
- 14.6. Restaurang Leonella, Trubaduuri MIKAEL X
- 15.6. Högmässa med konfirmation i Iniö kyrka kl. 14.00
- 18.6. Fika med Marika i prästgården kl. 15-17
- 19.6. Församlingsklubben för barn i årskurs 1-9 i prästgården kl. 14-15.30
- 20.6. Midsommarstången dekoreras i byarna Norrby dekoreras från kl. 13 och reses kl. 20 Jumo dekoreras från kl. 14 och reses ca kl. 16 Keistiö dekoreras från kl. 18 och reses tidigast kl. 20 Kolko dekoreras från kl. 14 och reses då den är klar Söderby dekoreras från kl. 14 och reses då den är klar Åselholm dekoreras från kl. 13 och reses ca kl. 16
- 20.6. Midsommardans på Heimgård i Söderby kl. 21-02. Orkester Guns Rosor (Österbotten). Arr. Iniö Ungdomsförening rf
- 20.6. Restaurang Leonella, Midsommar - Juhannus / Rami Rafael
- 21.6. Midsommardagens tvåspråkiga gudstjänst i Iniö kyrka kl. 13.00. Juhannuspäivän kaksikielinen jumalanpalvelus Iniön kirkossa klo 13.00
- 21.6. Restaurang Leonella, Midsommar - Juhannus / Rami Rafael
- 28.6. Keistiödagen från kl. 14.50. Allmogesegling start kl. 15.00. Loppmarknad och lotteri. Soppservering och gårdsfest. Arr. Keistiö byalag rf

JULI – HEINÄKUU

- 1.7. Restaurang Leonella, hanuristi Ilkka Aaltonen
- 2.7. Sommarkonsert - kesäkonsertti med Niklas Winter & gäst i Iniö kyrka kl. 18.00. Egna kompositioner samt lånade guldkorn. Omia sävellyksiä ja lainattuja helmiä. (Programblad 10 €/käsiohjelma 10 €)
- 2-3.7. Övernattningsläger för skolbarn i Iniö församlingshemmet. Pris 20 €. För frågor, info och anmälan ta kontakt till: Solveig Björklund-Sjöholm, e-post: solveig.bjorklund-sjoholm@evl.fi Tel. 040-312 4416
- 3-10.7. Konstutställning med temat SKÄRGÅRD/Iniö på Keistiö skola, öppet varje dag kl 12.00-15.00. Fritt inträde. Glass- och kaffeförsäljning 4.-10.7. Arr. Keistiö byalag rf
- 3.7. Vernissage på Keistiö skola med musikprogram från kl 12. Lauri Antila – Mikko Iskanius Duo spelar jazzinfluerad världsmusik med anknytning till nordiska folkmelodier. Arr. Pro Iniö rf/ry och Keistiö byalag rf
- 3.7. Pop-Up café på Keistiö skola, kl. 12.00-15.00. Planschutställning, loppis, museum och café. Boulespel på gården och möjlighet att vandra den skyltade byrundan. Arr. Keistiö byalag rf
- 5.7. Iniö Deltidsboende rf årsmöte – Iniön osavuosiasukkaat rf:n vuosikokous. Utöver mötet kommer vi även att bekanta oss med världens största samling av block (över 450 st) under ledning av Jukka Torikka. Bodgården, Norrby kl. 13.00
- 5.7. Skärgårdsteatern på Heimgård i Söderby kl. 19.00 -21.00. Bättre fäkta än illa fly! En komedi om det ljuva föreningslivet.

- 6.7. Högmässa i Iniö kyrka kl. 13.00
- 10.7. Pop-Up café på Keistiö skola, kl. 12.00-15.00. Arr. Keistiö byalag rf
- 12.7. Dans på Heimgård i Söderby kl. 21-02. Orkester Tomas Fantz (Österbotten). Arr. Iniö Ungdomsförening rf
- 16.7. Orientering på Kolko. Start mellan kl. 16-17 från Mikkelintupa. Banan är 3 km och kartan kostar 5 €.
- 17.7. Pop-Up café på Keistiö skola, kl. 12.00-15.00. . Arr. Keistiö byalag rf
- 18.7. Iniö Marthorna Happening vid Iniö torget i Norrby kl. 12.00-16.00. Fisksoppa och picknick korg samt kaffeservering. Försäljning av produkter. Arr. Iniö Martha förening rf
- 19.7. Vaskiseitsikko Novus i Iniö kyrka kl. 13.00. Ensemblen spelar till exempel låtar av Jean Sibelius, Toivo Kuula ja Leevi Madetoja. Yhtye soittaa kappaleita esimerkiksi seuraavilta sälveltäjiltä: Jean Sibelius, Toivo Kuula ja Leevi Madetoja. (Programblad 10 € / Käsiohjelma 10 €)
Mer information/Lisätietoa: <https://www.facebook.com/vaskiseitsikkonovus>
- 19.7. Iniö båtklubbs sommarfest i Bruddalsviken (Björklunds Båtslip). Allmogesegling med start kl. 15.00. Gårdsfest och lotteri. Arr. Iniö båtklubb rf
- 19.7. Restaurang Leonella kl. 20.00. Kvällskonsert: Vaskiseitsikko
- 20.7. Högmässa i Iniö kyrka kl. 13.00
- 24.7. Pop-Up café på Keistiö skola, kl. 12.00-15.00. Arr. Keistiö byalag rf
- 25-27.7. INIÖ FOLK FESTIVAL Program / Ohjelma s.22
Artister: Musik Reben, Sås o Kopp, Folk Boomers, Juippi & Juippi, Kurjeniipi, Eero Ahre o.s.v.
- 31.7. Pop-Up café på Keistiö skola, kl. 12.00-15.00.
Arr. Keistiö byalag rf

AUGUSTI – ELOKUU

- 2.8. Restaurang Leonella, INIÖ DAGEN – INIÖ PÄIVÄ
- 2.8. Saariston laulu – Skärgårdens sång kl 14.00 i Iniö kyrka. Sångarna i Kammarkören vid Åbo konservatorium bjuter igen på en konsert med sommar- och maritim musik i Iniö kyrka. Fritt inträde. Turun konservatorion kamarikuoron laulajat tuovat jälleenv konsertillisen kesäistä ja merellistä musiikkia Iniön kirkkoon. Vapaa pääsy.
Mer information / Lisätietoa: turunkonservatorio.fi/kamarikuoro
- 2.8. Promenad i Söderby. En guidad promenad med lokal guide startar kl. 14 från byhamnen och avslutas vid Heimgård där det serveras kaffe och lätt tilltugg. Följ med och njut av en trevlig sommardag i gott sällskap! Arr. Iniö deltidsboende rf
- 3.8. Hela församlingens gemensamma högmässa i Nagu kyrka, samt lunch efteråt. Gemensam transport. Mera info kommer senare.
- 5.8. Sydvästra Finlands Avfallsservice. Insamlingsbilen i Iniö (den mobila sorteringsstationen Siira), gästhamnen Norrby kl. 16.30-17.15
- 17.8. Högmässa i Iniö kyrka kl. 13.00
- 22.8. Ballader och oförskämdsheter - sånger av Cornelis Vreeswijk på två språk, kl 18.00. Snäckan (Norrby Iniö)
- 30.8. Höstmarknad på Keistiö skola, kl. 12.00-14.00. Arr. Keistiö byalag rf
- 30.8. Restaurang Leonella, Forneldarnas natt - Muinaistulen yö / Modernit miehet.
Listan uppdateras / lista päivittyy www.leonella.fi
- 30.8. Forneldar firas i olika byar

